

ных действий с учетом новых задач и объемов, поставленных перед государственным управлением. Наиболее приемлемым научным подходом к определению приоритетов развития той или иной формы контроля по нашему мнению является подход, который обозначился в рамках исторической роли ревизии и ведомственного контроля, как формы контроля, которая решала и продолжает в новых условиях выполнять такие задачи и должна стать доминантной.

Теоретической аргументацией подобной метаморфозы системы финансового контроля, когда на первый план выступает одна из многих других форм контроля, является гетерогенность, как свойство сложной системы, предусматривающее неоднородное напластование в процессе истории одних форм, видов контроля на другие, при их сохранении в системе. Прослеживается связь существования многообразия форм контроля непосредственно с продолжительностью той общественной потребности в его результатах, отражением которого оно является.

Развитие аудита эффективности предполагается в прежней динамике, однако доминирующая роль его в системе контроля возможна при условии укрепления демократических основ управления в стране, действенности его инструментов, и прочной финансовой дисциплины в устоявшемся нормативном поле.

Поэтому наиболее приоритетными исследованиями в этих направлениях могут быть обновление инструментария ревизии в части более широкого применения аналитических методов, новых методов в работе с информационными системами, внедрения риск ориентированных решений при планировании и проведении ревизионной работы, а в части аудита эффективности — прежде всего глубокое исследование практики его применения.

УДК: 346.6

Заець Н. М.,

аспірант,

ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»

ПРОВЕДЕННЯ ПЕРЕВІРКИ ДЕРЖАВНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ, ЯК СКЛАДОВА ДЕРЖАВНОГО ФІНАНСОВОГО АУДИТУ

Актуальність дослідження порядку проведення перевірок державних закупівель під час здійснення державного фінансового аудиту зумовлена необхідністю детального аналізу даного ви-

ду контролю в загальній системі проведення державного аудиту, з метою виявлення основних проблемних питань реалізації результатів такої перевірки.

Сучасні вітчизняні та зарубіжні дослідники в області аудиту, фінансового контролю та державних закупівель, такі як В. Андрєєв, В. Бурцев, І. Дрозд, Є. Мних, С. Бардаш, М. Білуха, І. Бланк, Ф. Бутинець, В. Геєць, Л. Андрєєв, Н. Афанасьєв, О. Беляєв, Дж. Б'юкенен, Дж. Вестрінг, Дж. Гелбрейт, В. Груздев, Дж. Кейнс, К. Кузнецов, Д. Красніков зробили вагомий внесок у розвиток теорії і практики кожного із цих напрямків. Проте, питання, які вони досліджують стосуються кожної області окремо та не розглядають у сукупності та залежно один від одного.

Державний фінансовий контроль забезпечується через проведення державного фінансового аудиту, перевірки державних закупівель та інспектування. Водночас порядок проведення органом державного фінансового контролю зазначених видів контролю встановлено Кабінетом Міністрів України для кожного виду індивідуально.

Перевірка закупівель за державні кошти може проводитись, як самостійний захід контролю, так і в процесі здійснення іншого виду фінансового контролю, зокрема державного фінансового аудиту.

Державний фінансовий аудит полягає у перевірці та аналізі органом контролю фактичного стану справ щодо законного та ефективного використання державних чи комунальних коштів і майна, інших активів держави, правильності ведення бухгалтерського обліку і достовірності фінансової звітності, функціонування системи внутрішнього контролю.

На сьогоднішній день, в українському законодавстві затверджено декілька порядків проведення органами державного фінансового контролю державного фінансового аудиту в бюджетній сфері, серед яких проведення державного фінансового аудиту діяльності бюджетних установ, виконання бюджетних програм та виконання місцевого бюджету.

Аналіз зазначених нормативних документів показав, що основним завданням державного фінансового аудиту, в першу чергу, є сприяння бюджетній установі у забезпеченні правильності ведення бухгалтерського обліку, законності використання бюджетних коштів, державного і комунального майна, складанні достовірної фінансової звітності та організації дієвого внутрішнього фінансового контролю.

Якщо бюджетна установа проводить закупівлі за державні кошти під час державного фінансового аудиту повинно бути переви-

рено законність використання цих коштів, зокрема застосування та дотримання вимог Закону України «Про здійснення державних закупівель» і проведення необхідних процедур закупівель.

При цьому органи, які уповноважені на здійснення контролю у сфері закупівель, не мають права втручатися у проведення процедур закупівель.

Фактично перевірка процедур закупівель, у тому числі під час державного фінансового аудиту, може відбуватись виключно після їх завершення.

Водночас одним із найважливіших елементів державного фінансового аудиту, є те, що на кожному етапі його проведення посадовими особами органу державної фінансової інспекції можуть надаватися керівництву бюджетної установи пропозиції щодо усунення виявлених недоліків і порушень, які є обов'язкові до розгляду.

Такий порядок дозволяє державним аудиторам попередити відповідні порушення та усунути їх ще на етапі, коли не втрачено державні кошти.

Проте, процедура закупівель вважається завершеною вже після підписання договору про закупівлю, укладеному за її результатами.

Отже, у разі наявності порушень під час проведення процедури закупівлі за державні кошти, рекомендації державних аудиторів щодо їх усунення можуть бути надані керівництву бюджетної установи тільки на етапі виконання відповідного договору, що в свою чергу, якщо такі порушення мають суттєвий характер, вимагає для їх усунення розірвання такого договору та проведення нової процедури закупівлі.

Таким чином, зазначені дії можуть попередити витрачання державних коштів із порушенням вимог законодавства, але при цьому, фактично, бюджетна установа втрачає час, що необхідний для проведення необхідної закупівлі, та несе додаткові витрати в частині організації нової процедури закупівлі.

Як показало опитування серед керівників бюджетних установ, на практиці більшість із них дозволяють у ході проведення державного фінансового аудиту здійснювати перевірку процедур закупівель на етапі їх організації та, у разі наявності порушень, виявлених державними аудиторами, враховують їх ще до завершення процедури та приводять її у відповідність до встановлених вимог законодавства, з метою в подальшому забезпечити дотримання законності укладання договору за результатами таких процедур закупівель.

Висновок: Дослідження порядку проведення перевірок державних закупівель під час здійснення державного фінансового аудиту показало необхідність розвитку окремого підходу до проведення такої перевірки та довело наявність потреби в урегулюванні цього питання на законодавчому рівні, оскільки законодавче забезпечення проведення державного фінансового аудиту на етапі проведення процедури закупівлі зобов'язе керівництво бюджетної установи враховувати рекомендації державних аудиторів ще до укладення договору про закупівлю та витрачання державних коштів.

УДК 657.6:004

Івченко Л. В.,
к.е.н., доцент кафедри обліку підприємницької діяльності,
Кузьменко О. Ю.,
студентка 5 курсу обліково-економічного факультету,
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКИ АУДИТУ ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ

Аудит являється обов'язковою частиною цивілізованого функціонування ринкової економіки кожної країни. Для попередження недоліків, зловживань, приховування витрат і доходів, неправильного розподілу прибутків, навмисного їх присвоєння найманими керуючими власники змушені вдаватись до перевірки фінансової звітності з боку незалежних аудиторів. Метою даної роботи є висвітлення проблемних і перспективних напрямів розвитку аудиту.

Суттєвими проблемами сучасного професійного аудиту є розробка та впровадження економічного механізму регулювання аудиту, що включає в себе великі штрафні санкції за неякісні аудиторські перевірки, страхування аудиторської відповідальності, розвиток цивілізованої конкуренції на ринку аудиторських послуг.

Крім того, на сьогоднішній день існує ще багато причин, які стримують процес ефективного розвитку аудиту в Україні. Серед них можна виділити такі:

- незначний період функціонування ринкових механізмів регулювання та відповідних механізмів державного фінансового контролю в Україні;